

ДА ЛИ СТЕ СПОСОБНИ ЗА ОПРАВДАНИ РИЗИК?

Управљање људима често личи на коцкање, зато највећи успех постиже онај руководилац који је способен да истовремено трезвено израчуна или интуитивно утврди степен ризика и, без обзира на могући неуспех, предузме оправдани ризик.

Како се користи тест?

Неопходно је обележити онај одговор у сваком питању који вам највише одговара.

Питања

1. Ви сте победник у ТВ шоуу. Коју ћете награду одабрати:

- а) 2 хиљаде долара у кешу;
- б) шансу од 50% да ћете надаље добити 4 хиљаде долара;
- в) шансу од 20% да ћете добити 10 хиљада долара;
- г) шансу од 2% да ћете добити 100 хиљада долара?

2. Изгубили сте играјући покер 500 долара. Колику би своту дали како бисте повратили свој новац:

- а) преко 500 долара;
- б) 500 долара;
- в) 250 долара;
- г) 100 долара;
- д) ништа – одлучили сте да одмах прихватите пораз.

3. Након месец дана од ваше куповине акција њихов курс се неочекивано порастао за 15%. Шта ћете да радите, ако немате никакву прецизнију информацију:

- а) држаћу акције без додатне купопродаје;
- б) продаћу акције и добићу на разлици;
- в) купићу још таквих акција – можда ће њихов курс још више порасти.

4. Након месец дана од ваше куповине акција њихов курс је неочекивано почео да пада. Али основни показатељи корпорације чији сте акције купили, изгледају сасвим солидно. Шта ћете предузети:

- а) купићу још; ако су акције биле примамљиве и по старој цени, онда су сада још привлачније;
- б) задржаћу се на овом броју акција и чекаћу док се цена не врати на пређашњи ниво;
- в) продаћу акције како би избегао још веће губитке.

5. Ви сте водећи стручњак у тек отвореној компанији. Имате могућност да бирате два начина исплате премије при крају године. Који ћете од њих одабрати:

а) 1500 долара у кешу;

б) уместо новца узео опције (документ који вам даје право на куповину нових акција компаније) које ће ми донети дивиденде од 15 хиљада долара у следећој години, у случају да компанија успешно послује. Али бићу на губитку, ако компанија не успе.

Обрада резултата

Одредите према кључу број бодова за варијанте одговора. Укупан број бодова поделите са 30 и помножите са 100 процената.

Кључ

Редни број питања	Број бодова за варијанте одговора				
	а	б	в	г	д
1	1	3	5	9	–
2	8	6	4	2	1
3	3	1	4	–	–
4	4	3	1	–	–
5	1	5	–	–	–

Дијагноза и консултација психолога

Што је укупан број бодова већи, то је ваша склоност за ризик (изражена у процентима) већа.

Ако сте освојили 81 до 100 одсто, имате одличан пословни потенцијал; од 61 до 80 одсто – врло добар, од 41 до 60 одсто – добар; од 21 до 40 одсто – просечан; 20 одсто – лош пословни потенцијал.

Коментар психолога

Шта да радим? Па ништа! Само ризикујте ! Неспособност за иновације, бојазан и избегавање ризика су такође, на неки начин, ризични. Навешћу пример из живота.

Један од мојих блиских пријатеља питао ме је једном за савет: да ли ожени девојку или не.

– “Ожени је”, рекао сам, знајући да је девојка лепа.

- “А шта ако она није та девојка коју ја тражим, и шта ако после нађем другу?”
- “Онда немој да се жениш”.
- “А шта ако је она баш ТА девојка? Шта ако ја је никада више нећу наћи?”

Исто се дешава и вама. Ту нема помоћи, морате сами да одлучите. Овде су од помоћи знања, информација о томе како ствари стоје и интуиција. Да, да, управо интуиција. Само кад бисте знали, коју она може одиграти улогу! У једној књизи о маркетингу пронашао сам врло занимљив савет о томе како можемо нешто да научимо од коцкара који су сазнали законе ризика посматрајући успехе коња на тркама и вештине букмејкера. “Ови коцкари”, прочитао сам, “раде домаће задатке. Они иду на трке знајући о коњима све”. Они пажљиво посматрају тражећи нешто што би могло да утиче на промену њихове одлуке: стање подлоге, врсту коња или понашање других коцкара. Наравно да они ризикују новац, али је ризик процењен и избалансиран, и у околностима недостатка информације они се ослањају на одлуке које доносе на основу интуиције. Када је трка кренула, више се ништа не може урадити, осим да се бодре коње повикама са трибина; управо овде се заврашава аналогија између руководиоца и коцкара. Ако је трка отпочела, коцкар више ништа не може да уради. У случају када ризикује менаџер, обично још постоји могућност промене кретања у правцу повећања шанси за успех или смањења размера губитака. Свакако да су пословни осећај, умеће правилног планирања времена и његовог продуктивног коришћења, извлачење максимума од информације – главне црте сваког руководиоца. Али потребно је знати, умети, претпостављати и предосећати још пуно тога како би се успешно пословало.